

Шишка Володимир Володимирович

старший викладач кафедри
зимових видів спорту, велоспорту та туризму
Харківська державна академія фізичної культури

АВТО- І МОТОТУРИЗМ В СИСТЕМІ СПОРТИВНО- ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ. ДЖИПІНГ ТА КАРАВАНІНГ ЯК ВИДИ ТУРИЗМУ

Анотація. Дана стаття розкриває суть автомобільного та мотоциклетного туризму, переваги та недоліки авто- і мототуризму. Розкриті поняття джипінг та караванінг.

Ключові слова: авто- і мототуризм, джипінг, караванінг, туристські поїздки, будинок-дача, караван, кемпер, трейлер.

У нашій країні автоподорожі на особистих автомобілях отримали особливо широкий розвиток. І куди тільки не поспішає всюдисущий автолюбитель: на тижні – за місто, в ліс по гриби і ягоди, до річки на риболовлю; в період літніх відпусток одні їдуть до моря на відпочинок, інші – в сипучі піски, в північні лісові нетрі або на гірські дороги Кавказу для перевірки своїх вольових якостей і водійських навичок, чи ще кудись можуть поспішати наїзники сучасних кінських сил.

Авто і мототуризм є прекрасним видом активного відпочинку і чудовим засобом фізичного розвитку. Зараз для автотуристів виробляється все необхідне від красивої посуду, яка не б'ється і зручного одягу до компактних автохолодильників, автомобільного душа і продуманих причепів-дач. Все це дозволяє створити зручну обстановку в будь-яких умовах і не відмовлятися від багатьох зручностей і звичок міського життя.

Одні туристи вважають за краще заздалегідь планувати свій

відпочинок: вони бронюють номери в готелях, купують авіа- або залізничні квитки, замовляють відпочинок в туристичних компаніях, а інші просто сідають за кермо своєї машини і відправляються в не менше захоплюючу подорож. Авто і мототуризм вважаються одними з масових і динамічними видами туризму. Він складається з подорожей на автомобілях, мотоциклах, мопедах і іншої колісної техніки. Перевагою такого відпочинку перед іншими видами туризму є свобода у виборі маршруту і виду транспорту, а також можливість самому визначати тривалість подорожі, кількість зупинок і кінцевий пункт подорожі. Такий туризм може бути одиночним, сімейним (коли в подорож вирушає вся сім'я), або груповим (якщо збирається група з декількох автомотолюбителів).

Автоподорожі – вид відпочинку для самостійних і заможних людей, які і дня не можуть прожити без автомобіля. Автомобільний туризм – відпочинок не для всіх. Просто тому, що для подорожей на машині потрібно цю машину мати або, хоча б, вміти непогано водити – тоді можна взяти автомобіль на прокат. Проте, в Європі і США персональне авто вже давно перетворилося з розкоші в засіб пересування, та й у нас з кожним днем машин на дорогах стає все більше, навіть не дивлячись на кризу. Але мало мати авто, потрібно ще любити його настільки, щоб бути готовим не тільки їздити на роботу, а й відправитися в подорож за сотні, а то й тисячі кілометрів.

Статистика показує, що таких людей також досить багато, автомобільний туризм – один з найпопулярніших видів відпочинку. Його переваги очевидні.

Перш за все – абсолютна свобода дій. У того, хто вирушає в подорож на автомобілі, немає ніякої прив'язки до часу. Можна їхати швидко і цілеспрямовано, а можна – повільно і зупиняючись в кожному місті. Можна змінити напрямок руху прямо в дорозі. На морі можна без

особливих труднощів переїхати з одного курортного міста в інший, або об'їхати все узбережжя і вибрати найкраще місце. Справжні екстремали можуть навіть заїхати туди, куди не ходить ніякий суспільний транспорт.

По-друге, у автомобільних туристів немає вічної проблеми – які речі взяти, а які залишити. Покласти в багажник набагато більше, ніж забрати в руках.

По-третє, подорожувати на автомобілі набагато зручніше, ніж, наприклад, на поїзді або автобусі. До того ж, не потрібно витратити час на різні пересадки з одного транспорту на інший – можна доїхати прямо до дверей готелю.

Ну і, нарешті, найголовніше – свобода пересування закономірно передбачає, що на своєму автомобілі турист зможе подивитися набагато більше цікавих місць, ніж, слідуючи маршрутом турфірми.

Що стосується недоліків автомобільного туризму, то їх всього кілька.

Якщо Ви плануєте подорож за кордон, то, швидше за все, питання з візами доведеться вирішувати самотійно. Хоча можна звернутися до турфірми і спробувати замовити візу через турагентство.

Якщо кількість подорожуючих – один-два, то вартість палива (а в Європі і проїзду по автобанах) в перерахунку на людину виллється в пристойну суму. Ідеальна кількість для подорожей на автомобілі – чотири людини. І веселіше, і безпечніше, і транспортні витрати можна поділити на всіх.

Подорожуючи по українським і російським дорогам доведеться слідкувати за якістю дорожнього покриття. А воно переважно залишає бажати кращого. У зв'язку з цим потрібно бути готовим до всіляких несподіванок у вигляді ям посередині дороги.

Загалом, переваг більше і вони істотніші. А якщо ще й уміло розпланувати поїздку, вона напевно принесе масу задоволення.

Одним з новомодних напрямків в автотуризмі є джипінг. Це нетривала (1-2 дні) подорож на автомобілях-позашляховиках по пересічній місцевості з різними перешкодами – неглибокими ярами, струмками та іншими природними бар'єрами, які під силу подолати тільки таким машинам, як джип і позашляховик. Це своєрідний екстремальний вид спорту, який вже завоював визнання багатьох чоловіків у всьому світі. Крім гоночного інтересу, джипінг демонструє практично необмежені можливості машини в плані її прохідності і тому багато виробників дорогих позашляховиків влаштовують для потенційних клієнтів показові джип-тури, щоб наочно продемонструвати можливості автомобілів, що випускаються.

Джипінг – поширений вид туризму за кордоном – в Україні ще не набув достатньої популярності, незважаючи на те, що відпочинок в русі має ряд безсумнівних переваг, в числі яких подорож невеликою компанією, відсутність виснажливого фізичного навантаження і необхідність нести на собі важкий багаж.

Джип-тури, а також подорожі на автомобілях різних марок і класів організовуються також з екскурсійною метою. Їх тривалість становить від декількох днів до тижня. Це можуть бути як подорожі з наметами, так і більш комфортабельні поїздки з ночівлею в готелях або на базах відпочинку. Одним з найпопулярніших маршрутів для екскурсійного авто- і мототуризму в нашій країні є літні поїздки по Південному берегу Криму. Автотуристи отримують можливість не тільки насолодитися красою Криму, а й скупатися в приємній морській воді, ознайомитися з місцевими пам'ятками, відвідати знамениті замки, які є пам'ятками архітектури і зануритися в романтику.

В даний час джипінг розвинений в регіонах, які традиційно пов'язані з місцями активного відпочинку, оскільки в основному є частиною туристичної послуги. Наявність на маршруті інструкторів, які в багатоденних подорожах ставлять табір, і самі готують на багатті їжу,

роблять джип-тури доступними для тих, хто ніколи не ходив в турпоходи. Якщо говорити про ціни на подібні подорожі, то джип-тури, особливо ексклюзивні, економічними екскурсіями не назвеш. Як правило, турфірма продає налагоджені маршрути, однак за індивідуальними запитами клієнтів розробляються і нові, причому їх попередньо прокладають не тільки по карті, але і на місцевості. Крім того, будь-яка внедорожня подорож передбачає певні витрати на бензин і на експлуатацію автомобіля.

Ще одним напрямком в автомобільному туризмі можна вважати нове для наших людей явище, таке як подорож в невеликих фургонах або трейлерах – Караванінг. За своїм зовнішнім виглядом вони нагадують мікроавтобуси, а всередині оснащені всім необхідним для життя – спальним місцем, душевою кабіною, невеликою газовою плитою, холодильником та іншими предметами побуту. Подорож в такому трейлері дозволяє туристам отримувати задоволення від свободи пересування (можна зупинитися в будь-якому мальовничому місці) і в той же час не відчувати жодних труднощів, пов'язаних з мінливими погодними умовами (дощ, вітер, різке похолодання мешканцям трейлера не страшні, вони завжди можуть з комфортом розташуватися усередині фургона і перечекати негоду). Однак через відсутність в нашій країні станцій по обслуговуванню таких фургонів, цей вид відпочинку у нас поки тільки розвивається.

Караванінг – має свою специфіку, технічно засновану на знаннях інфраструктури, навичках управління великогабаритним транспортним засобом, користування і обслуговування систем життєзабезпечення автобудинку. У порівнянні зі звичайним автотуризмом, у караванінга більше можливостей, оскільки пропонує автономний формат як проїзду, так і проживання, особливо підходить для масштабних і далеких автоподорожей. Безумовно, Караванінг - активний вид відпочинку.

З іншого боку, караванінг може мати і прикладне значення, якщо його використовувати як засіб супроводу інших видів туризму - завдяки

можливостям транспортування туристського спорядження, забезпечення проїзду і проживання туристів. У цій іпостасі, застосування караванінга обмежена лише наявністю доріг в тому чи іншому регіоні, де і для підйому в гору можна під'їхати на авто до початку маршруту, і природний національний парк оточений кемпінгами або хоча б стоянками. Караванінг призначений не тільки для автотуризму, а й для інших видів активного відпочинку, що використовують його в прикладному значенні. Караванінг в цьому відношенні – як універсальна технологія організації подорожі та відпочинку.

Висновки. Подорожуючи по країні, автотуристи знайомляться з історичними та культурними пам'ятками і занурюються в різноманітний світ природи. Під час таких подорожей вдосконалюється майстерність водія, здатність адекватно реагувати на різко мінливу ситуацію на дорозі (і не тільки). Авто-, мототуризм надає найкращі можливості для подорожі всією родиною, що сприяє її зміцненню.

Караванінг і джипінг призначений не тільки для автотуризму, а й для інших видів активного відпочинку, що використовують його в прикладному значенні. Караванінг і джипінг в цьому відношенні - як універсальна технологія організації подорожі та відпочинку.

Література:

1. Алексеенко В. А. Мотоциклетный туризм / В. А. Алексеенко, Ф. М. Мамаев // 8 кн.: Турист. – М. : ФиС, 1974. – С. 270–300.
2. Ашкинази И. С. В помощь организаторам авто-мото путешествий. (Методические рекомендации). – М. : ЦРИБ «Турист», 1974. – 46 с.
3. Правила змагань зі спортивного туризму (м. Київ) – 2008. – 146 с.
4. https://ru.wikipedia.org/wiki/Мотоциклетный_туризм
5. <http://www.enjoymoto.ru/5249/5250.html>
6. <http://rusmototravel.ru/?gclid=CN3aiMa2qs8CFUh5cgodcYoBcg>.